

ускоряване освобождението на българския народ чрез общо революционно движение. Въ Букурещ революционитѣ вестници на Каравеловъ и Ботйовъ издигнаха високо знамето на освобождението отъ турската тирания и насърчаваха революцията, въ Букурещъ идеята за балканска федерация, която бѣше мъглява въ главата на Раковски, се изясни и обоснова, въ Букурещъ се хвърлиха първитѣ мисли по устройството и управлението на бъдещата свободна България.

Най-сетне, въ Букурещъ можаха да се създадатъ и развиватъ свободно българскитѣ революционни организации...

Особно оживяване и засилване на революционната пропаганда въ Букурещъ се забелязва следъ 1869 година, когато тамъ се установили колоситѣ на нашата революционна борба и пропаганда — Каравеловъ, Левски, Ботйовъ. Наистина и преди тѣхъ е имало националистически организации — „Епитропията“ или „Ефорията“, основани още презъ Кримската война и първиятъ центр. комитетъ (1866), но тѣ, както видѣхме по-горе, водѣли мудро съществуване, не проявявали особна дейность: повече умували и приказвали, отколкото работѣли.

Л. Каравеловъ се явилъ въ Букурещъ въ 1869 г., следъ като живѣлъ 10 години, отъ 1857 г. до 1867 г. въ Русия, отгдето изнесълъ свободолюбивитѣ и социалистически идеи на Чернишевски, Бѣлински и Добролюбовъ и престоаялъ повече отъ година въ Бѣлградъ въ най-тѣсенъ контактъ съ членовѣтъ на сръбската „Омладина“ и крайнитѣ радикали, контактъ, който допринесълъ за формирането у него на разбирането за „югославянско братство“, за „Балканска федерация“. Презъ 1868 г. той билъ хвърленъ въ Буда-пещенската тъмница, заподозрѣнъ че участвувалъ въ убийството на Михаилъ Обреновичъ въ Бѣлградъ.

Въ 1869 година „старитѣ“, както видѣхме, се раздвижили. Тѣ водили русофилска и славянофилска политика и се били увлѣкли отъ идеята на князъ Михаила за Балканска федерация и българо-сръбско приятелство. Тѣ се постарали да привлѣкатъ Каравелова въ своитѣ редове, но както видѣхме по-горе, не могли да се споразумѣятъ.

Следъ като скѣсалъ съ „старитѣ“, Каравеловъ замислилъ да издаде вестникъ, въ който да може свободно да излага своитѣ свободолюбиви и либерални идеи. За осъществяването на това предприятие Каравеловъ намѣрилъ морална, даже материална поддръжка у образуващия се Български централенъ революционенъ комитетъ. Въ началото на ноемврий 1869 г. излѣзълъ въ Букурещъ първиятъ брой на „С в о б о д а“ — вѣстникъ политически и книжевни, въ форматъ 4^о, стр. 4 и 8, абонаментъ за Ромъния 20 фр., за България 26 фр., за Австрия и Сърбия — 24 фр. „Свобода“ е излизалъ 4 години (1869—1874). Отъ 2 февруарий 1873 г. излизалъ подъ